

som i sine storartede Levninger bærer Vidnesbyrd om et Opsving i Fædrelandets Kunstbestræbelser, som selv i sit Fald har Krav har Erhødhed, og da der for Tiden kun kunde være Tale om enten at tilintetgøre disse Rubera eller bevare dem i den usfuldendte Tilstand, anbefales det sidste Alternativ indtrængende ogsaa af den Grund, at der kunde være Haab om, at en følgende Slægt vilde kunne benytte det Overleverede paa en værdig Maade. Herefter blev Tanken om Bygningens Borttagelse opgivet af Finansministeriet, og om den end, idet Sagen dermed afgaves til Indenrigsministeriet, optoges af sidstnævnte Ministerium og gjordes til Gjenstand for ny Forhandling med Bygningsinspektør Nebelong og med Finansministeriet, blev den dog ogsaa opgivet af Indenrigsministeriet i August 1852; men den er senere gjentagne Gange og under forskjellige Forhold paany kommet under Overveelse.

Saaledes fremkom der allerede i det følgende Aar et Forslag fra Marineministeriet om at anvende Bygningens Materiale til den nye Dof, hvorpaa Indenrigsministeriet af Hensyn til de ovenomhandlede Erklæringer negtede at gaa ind. I 1854 optog Indenrigsministeriet Planen til Pladsens Bebyggelse med Kommunens Mellemkomst; men da Kommunalbestyrelsen fastholdt, at der ikke var Udset til at sælge Pladsen med gunstigt Resultat, medmindre Kirkebygningen borttoges, blev Planen opgivet, da Ministeriet ikke vilde samtykke heri. Af samme Grund afslag Indenrigsministeriet i 1856 det ovenfor under Nr. 3 omtalte Tilbud af Entreprenøren for Anlægget af Kjøbenhavns Vandværk ligesom Stenbyggemeester Nielsens Tilbud i 1866. Desuden skal der her henvises til, at den daværende Indenrigsminister i Samlingen 1863—64 søgte en Bevilling til Ruinens Bevarelse og Pladsens Regulering, som dog ikke erholdtes.

Fremdeles har det ærede Udvalg ønsket en Forklaring om, hvorledes Ministeriets Udtalelse (i Skrivelsen til Finansudvalget af 17de December f. A.) om, „at der kun kunde være Tale om en Plan, hvorefter Kirkebygningen enten bevaredes som Ruin eller fuldførtes (o: som Kirke) stemmer med den Kjendsgjerning, at Regeringen tidligere har forelagt Rigsdagen et Forslag, hvorefter Pladsen med Ruin skulde overdrages til Industriforeningen til en permanent Udstillingsbygning“.

Dertil skal Ministeriet bemærke, at, hvis der virkelig var nogen indbyrdes Modsigelse imellem de anførte Data, skulde det synes, at den vilde have sin naturlige og tilstrækkelige Forklaring i den Omstændighed, at det var to forskellige Ministre, der fremførte Forslaget i 1866 og afsendende Pladsen i 1874. Men iøvrigt findes der slet ingen Modsigelse imellem hint Forslag og Finansministeriets omhandlede Udtalelse. Man maa nemlig gjøre opmærksom paa, at det ærede Udvalg ved i det ovenfor citerede Spørgsmaal at anføre Finansministeriets Ord i Skrivelsen af 17de December f. A. har ved Parenthesen „o: som Kirke“ indskudt en Forklaring af disse, som Ministeriet paa ingen Maade kan vedkjende sig.

Hvor ønskeligt det end under den tilstedeværende store Trang dertil i Hovedstaden maa være at se Kirkerens Antal forøget, og hvor særdeles stor Pris der derfor maa sættes paa, at det gjorde og modtagne Tilbud paa en Gang vil tilvejebringe en i kunstnerisk Henseende tilfredsstillende Bevarelse af det Forhaandenværende og en ny Kirke, saa vil det af det foran Meddelte fremgaa, at det Hensyn, hvorpaa de gjentagne Planer om en Anvendelse af Pladsen (til hvis Udfald Skrivelsen af 17de December henviser) hvergang ere strandede, ikke har været Ønsket om at tilvejebringe en Kirke, men ene og alene Erkjendelsen af, at den tilstedeværende Bygning, naar Omstændighederne ikke tillode at bringe den til Fuldbendelse, selv i sin usfuldendte Tilstand havde en saa kunstnerisk Betydning, at den burdes bevares baade som Vidnesbyrd om Fortidens Kunstudvikling og i Haab om, at gunstigere Forhold kunde tillade en Kunsten værdig Benyttelse af det Overleverede. Dette Hensyn er paa ingen Maade tilfidesat ved Forslaget af 1866, der, som det vil være Udvalget bekendt, netop gik ud paa at bevare de forhaandenværende Rubera som Hovedled i den projekterede Industriudstillingsbygning; og det vilde paa Grund af den Stiel, hvori den usfuldendte Kirkebygning er anlagt, og det Standpunkt, hvorpaa Opførelsen i sin Tid er standset, ingenlunde have været nogen umulig eller blot særlig vanskelig Opgave med samvittighedsfuld Bevarelse i alt Besentligt af det Overleverede at udvikle det til en monumental Bygning med et andet Formaal end, som saa først af tilfattet, at benyttes som Kirke. Hint Forslag stod derfor i fuld Samklang med de Anskuelser, som hidtil havde gjort sig gjældende som Resultatet af de Forhandlinger og Overveielser, hvortil Finansministeriets Skrivelse af 17de December henviser som Motivering af det stedfunde Salg.

Statsraad Lietsens Skrivelse til Finansministeriet af 30te Mai 1874, hvilken man under 17de f. M. bad sig udleveret og modtog under 23de f. M. følger hermed foreløbig tilbage til videre mulig Benyttelse.

Efter Dnsse vellægges endvidere Afskrift af Kommissionsbetenkningen af 19de Januar 1852 samt en Situationsplan over Pladsen, hvilken sidste bedes tilbagesendt.